Anul al 54-lea 10 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 10 Pagini Nr. 330 Marţi 30 Noembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTORI STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

O LĂMURIRE

Imaginaţia bolnăvicioasă a unor reporteri şi dorul de senzaţional pe timpul alegerilor sunt fără margini.

Urmând această lozincă, unele ziare au anunţat zilele acestea că guvernul a luat măsuri ca să fiu arestat şi extrădat dela Paris. Altele anunţă că am vândut şi nu am donat, rectoratului Universităţii din Bucureşti, Casa studenţilor. Şi, în sfârşit, altele au spus chiar eri că m'am hotărît a mă înscrie în rândurile partidului naţional-ţărănesc.

Ştiri cu origină impură şi menite să ascundă realitatea ori să zăpăcească opinia publică în momentul când ea are nevoie de reculegere sau de un sfat bun, pentru a şti cum să răspundă solicitărilor electorale ce i se adresează!

Spunem că sursa acestor ştiri este impură, fiindcă toţi oamenii de bună credinţă ştiu că, dela moartea marelui Take Ionescu, eu n'am mai făcut parte din nici-un partid, iar dacă acum zece ani am acceptat să fac parte dintr'un guvern naţional, care se constituia puţin înainte de moartea Regelui Ferdinand, este că am fost solicitat chiar de EL să intru în acel guvern, date fiind greutăţile ce se prevedeau că vor veni.

N'am intenţionat şi nu intenţionez să mai fac politica nici-unui partid.

Am socotit că în ceasul de faţă, asigurarea ordinei, respectul legilor şi consolidarea naţională trebuie să treacă înaintea oricăror altor chestiuni. De aceea, fără încetare atrag atenţia asupra lor, ţin trează opinia publică şi cer tuturor partidelor să pună aceste comandamente în fruntea preocupărilor lor.

Am aprobat orice partid de ordine care s'a angajat să realizeze aceste deziderate şi am combătut pe acelea ce nu le-au dat atenţia cuvenită şi nu le-au urmărit înfăptuirea.

Sunt destui acei cari cred că pot ferici ţara cu contribuţia lor parlamentară. Eu mă mulţumesc să stau pe locul meu şi să contribui cu sfatul meu, cu munca mea, cu dragostea mea de ţară la binele obştesc. Lucrând astfel, cu concursul colaboratorilor mei, socotesc că-mi îndeplinesc mai bine datoria către neamul căruia aparţin, neam atât de obidit în trecut, şi până azi atât de copleşit de străini.

STELIAN POPESCU

19 ani dela Unirea Bucovinei

Sărbătorim azi 19 ani dela „unirea Bucovinei". Iată doi termeni care nu-şi au rostul. Pentru ce „unire", când de fapt şi în drept, a fost un act de dezanexare şi deci de reintegrare în teritoriul statului din care a făcut parte aşa zisa „Bucovină" până la 1774?

Pentru ce menţinem apoi numele de „Bucovina", pe care l-au dat austriacii părţii de Nord a Moldovei,—răpită de ei,—după numele pădurilor sale de fag, ca să creieze un echivoc geografic şi politic? Ei au numit „Bucovina" partea anexată a Moldovei în 1774, spre a lăsa să se creadă că e vorba de o provincie separată de Moldova.

Să revenim la împrejurările istorice ce au condus la actul memorabil din ziua de 28 Noembrie 1918.

In adunarea românilor emigraţi din Austro-Ungaria, care s'a ţinut la Iaşi în ziua de 6 Octombrie 1918, s'a formulat declaraţia următoare:

„Românii ardeleni şi bucovineni, aflători pe teritoriul Regatului român, în numele nostru şi al fraţilor subjugaţi de acasă a căror conştiinţă e siluită şi deci în imposibilitate de a se manifesta liber, declarăm cele ce urmează:

1. Cerem să fim liberaţi de sub jugul monarhiei austro-ungare şi suntem hotăriţi să luptăm, prin toate mijloacele şi pe toate căile, ca întreg neamul românesc să fie constituit într'un singur stat naţional şi liber, sub domnia Dinastiei române.

2. Nu recunoaştem monarhiei austro-ungare dreptul de a se ocupa de soarta românilor din Ardeal şi Bucovina, deoarece veacuri dearândul, ne-a ţinut în cea mai ruşinoasă robie.

Toate încercările de federalizare ale casei de Habsburg sunt gesturi disperate ale unei împărăţii osândite să se descompună şi să piară.

Soarta românilor din Austro-Ungaria s'a hotărît prin războiul Regatului român şi prin voinţa liberă a întregului popor românesc şi o va consfinţi congresul de pace generală, la care vor lua parte şi reprezentaanţii oficiali ai României eliberatoare.

3. Cerem ca întreg teritoriul din monarhia habsburgică revendicat de statul român, recunoscut şi garantat prin tratatele de alianţă încheiate de România cu puterile Înţelegerii, să fie liberat şi unit cu patria mamă.

4. Toate declaraţiile românilor din Ardeal şi Bucovina, ce s'ar face împotriva acestor aspiraţiuni naţionale, le considerăm ca stoarse cu forţa de autorităţile duşmane şi aceste declaraţiuni nu vor putea induce în eroare opinia lumii, care a proclamat principiile de dreptate şi de libertate pentru toate neamurile asuprite.

Iaşi, 6 Octombrie 1918.

Comitetul Naţional al Românilor emigraşi din Austro-Ungaria.

Preşedinte: *Al. Lapedatu*

Secretar, *Oct. Tăslăuanu*

Declaraţia aceasta a fost prezintată Regelui Ferdinand de d. prof. G. Murgoci, guvernului Brătianu de Victor Deleu şi aliaţilor prin contele de Saint Aulaire, ministrul Franţei.

In ziua de 28 Noembrie 1918, adunarea naţională a românilor din Bucovina, la care a participat şi reprezentanţii polonezilor, a hotărît reunirea la vechiul regat român a acestui ţinut, ce a făcut parte integrantă din ţara Moldovei, până la 1774, când a fost anexat la Austria.

In rezoluţia votată s'a motivat „unirea" pe dreptul istoric, pe principiul naţionalităţilor şi al liberei dispoziţii a popoarelor.

Dreptul istoric

„Considerând că, în interiorul limitelor acestei ţări, se găseşte fostul scaun domnesc din Suceava, mormintele domnilor, dela Rădăuţi, Putna şi Suceviţa, ca şi alte amintiri preţioase ale trecutului Moldovei; considerând că fiii acestei ţări, alături de fraţii lor din Moldova şi sub conducerea aceloraşi domni, au apărat în cursul veacurilor existenţa rasei lor împotriva duşmanilor şi a invaziei păgâne; considerând că, în 1774, prin trădare, Bucovina a fost smulsă din trupul Moldovei şi reunită prin violenţă la coroana Habsburgilor"....

Principiul naţionalităţilor şi al liberei dispoziţii:

...Astăzi, când după sforţările şi sacrificiile eroice ale României şi ale puternicilor şi nobililor săi aliaţi, s'au stabilit în lume principiile de drept şi de umanitate pentru toate popoarele şi cum, în urma loviturilor decisive, monarhia austro-ungară a fost zguduită în temeliile sale şi s'a prăbuşit şi că toate popoarele pe care ea le-a ţinut înlănţuite, au cucerit dreptul de liberă dispoziţie, cel dintâi gând al Bucovinei liberate se îndreaptă spre România, de care a fost totdeauna legată speranţa sa de liberare"....

In aceeaş şedinţă, dr. Stanislas Kwiatkowski, în numele consiliului naţional al polonezilor din Bucovina, a citit o declaraţie, în care s'a făcut cunoscut că şi polonezii recunosc drepturile imprescriptibile ale poporului român asupra teritoriilor situate la sudul Nistrului şi asupra Bucovinei. Consiliul naţional german sa pronunţat şi el printr'o declaraţie solemnă citită de dr. Alois Lebouton, în numele minorităţii germane, „la reuniunea Bucovinei la regatul României".

In concesiunea internaţională din Şangai

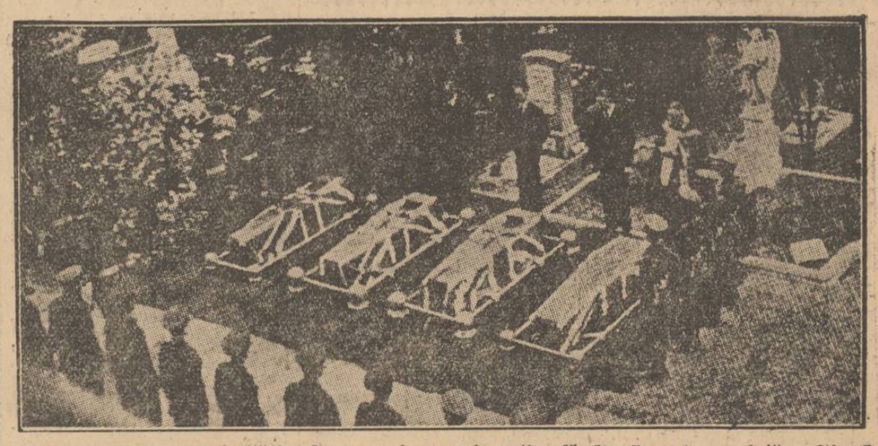

Trupele engleze şi autorităţile din concesiunea internaţională din Şangai prezintă ultimul salut unui grup de patru soldaţi englezi, ucişi de japonezi cu ocazia bombardării localităţii.

Ridicarea curbei de sacrificiu pe salariile funcţionarilor comunali şi judeţeni

Deoarece decretul privitor la ridicarea curbei pe salariile funcţionarilor publici nu prevede şi pe fnucţionarii comunali şi judeţeni, cărora li s'au aplicat aceleaşi curbe ca la funcţionarii publici, d. minstru R. Franasovici a dat dispoziţiuni ca această curbă de sacrificiu să fie ridicată şi funcţionarilor comunali şi judeţeni, în care scop se va întocmi un decret regal.

Sumele necesare vor fi suportate de bugetele comunelor şi judeţelor.

Comunişti, arestaţi la Sofia

Sofia, 27 (Rador). — *Poliţia a arestat pe membrii unui nou comitet central comunist, care funcţiona ilegal după dizolvarea vechiului partid comunist.*

Arhivele confiscate au permis să se constate că acest comitet primia din străinătate o subvenţie anuală de trei milioane leva.

Intrevederea Chamberlain-Chautemps

D. Neville Chamberlain, preşedintele consiliului de miniştri englez, se va întâlni în curând, cu d-nii Chautemps şi Delbos.

Aplanarea grevei din regiunea Mulhouse

Mulhouse, 27 (Rador). — *In urma arbitrajului subprefectului de Mulhouse, a intervenit azi un acord prin care s'a pus capăt grevei generale din bazinul minier al Rinului Superior. Lucrul în minele de potasiu va fi reluat Luni dimineaţă.*

Se reaminteşte că greva afecta 18.000 de mineri.

Consiliu de miniştri la Paris

Paris, 27 (Rador). — Membrii guvernului s'au întrunit în consiliu la palatul Elysée, sub preşedinţia d-lui Lebrun, preşedintele republicei.

D. Sarraut, ministru de stat, şi-a continuat expunerea, începută în consiliul de miniştri anterior, asupra situaţiei din Africa de nord.

D. Sarraut a propus un propus un program de acţiune şi de reforme, care a fost primit în unanimitate de consiliul de miniştri.

Cum trebue organizată apărarea pasivă

Ravagiile produse de atacurile aviaţiei japoneze asupra oraşului Shanghai, prin incendierea şi distrugerea unui număr considerabil de edificii publice şi particulare, prin miile de victime omeneşti, ca şi prin evacuarea dezordonată a populaţiunii civile, în regiuni lipsite de adăposturi, care şi ele au fost bombardate, au dovedit absenţa organizării apărării pasive din timp de pace.

Un corespondent ocazional, care se afla la Shanghai în timpul atacurilor aeriene japoneze, ne comunică următoarele informaţii, care merită să fie reţinute:

„Intr'o singură zi a apărut deasupra oraşului, 60 de aparate japoneze, care au lansat bombe incendiare şi explozive în toate cartierele. Incendiile au izbucnit brusc şi s'au întins cu repeziciune.

Populaţia civilă a fost decimată, lipsind adăposturi sistematice şi posturi medicale de ajutor. In zilele următoare, escadrilele aeriene japoneze au continuat opera lor distructivă, în plină libertate.

Autorităţile din Shanghai, militare şi civile, au fost neputincioase să apere populaţia, care a suferit din această cauză îngrozitor".

Iată, în câteva cuvinte, situaţia tragică a unui oraş foarte populat şi cu imense bogăţii, lipsit de mijloacele apărării active şi pasive, care nu se pot improviza în momentul când se iveşte pericolul. Ne-am ocupat adeseori de necesitatea organizării şi la noi a apărării pasive în legătură cu cea activă. Ce am făcut în această direcţie? Până la sfârşitul anului 1936 apărarea activă a aparţinut organelor ministerului apărării naţionale; iar apărarea pasivă, organelor ministerului de interne.

In acelaş an s'a creat şi un oficiu naţional de apărare pasivă, ataşat pe lângă ministerul de interne, care a întocmit câteva planuri şi proiecte, ce au rămas în cartoane. Apoi, s'a trecut apărarea pasivă dela ministerul de interne, ministerului marinei şi al aerului!

Ce legătură este între apărarea pasivă a teritoriului şi a populaţiei civile, cu ministerul marinei şi al aerului, când aplicarea măsurilor pentru protecţia oraşelor şi a populaţiunii lor civile se face de către organele administrative, în colaborare strânsă cu serviciile sanitare şi asociaţiile cetăţeneşti?

Iată ce scrie „L'Echo de Paris", în numărul său dela 24 Noembrie a. c., cu privire la apărarea aeriană şi antiaeriană a Franţei:

„Emoţia ce a stârnit-o eventualitatea trecerii organizaţiei şi direcţiunii apărării pasive împotriva pericolului aerian, sub autoritatea ministerului aerului, a determinat renunţarea realizării acestui proect nefast".

Dacă în Franţa s'a renunţat la acel „proect nefast", iar în alte ţări, nimeni nu s'a gândit să-l înfăptuiască, pentru ce noi lăsăm organizarea apărării pasive în sarcina ministerului marinei şi al aerului?

Numai ministerul de interne este indicat să se ocupe de apărarea pasivă, în timp de pace, în strânsă colaborare cu serviciile speciale ale ministerului apărării naţionale, spre a se putea avea o direcţiune unitară, însă pe baza unei legi, în care să se prevadă dispoziţiunile necesare unei asemenea organizări şi sancţiunile cuvenite.

Nu numai atât. Cu toate că prin dispoziţiile legii administrative, municipiile şi oraşele sunt obligate să prevadă în bugetele lor sumele necesare pentru alimentarea unui fond de circa 65 milioane lei destinat organizării apărării pasive, până astăzi, administraţiile municipiilor şi oraşelor n'au vărsat acele sume, ba le-au întrebuinţat pentru alte destinaţii!

In asemenea condiţii, fără un plan de organizare bine studiat, fără o direcţie unitară, fără o lege specială, fără asigurarea fondurilor necesare, nu avem în centrele principale urbane nici adăposturi, nici posturi de ajutor medical, nici echipe instruite, nici asociaţii cetăţeneşti, nici măşti.

De aceea se impune, de urgenţă, organizarea apărării pasive pe baza unei legi bine studiate, luându-se în seamă cele ce s'au făcut în Germania, în Polonia, în Anglia şi în alte ţări.

R. SEIŞANU

S'a găsit avionul „Lot" care dispăruse

Cei şase ocupanţi au murit carbonizaţi

Sofia, 27 (Radio-Central). — După cercetări care au durat două zile, pentru găsirea avionului dispărut al soc. „Lot", acesta a fost descoperit complet sfărâmat în munţii Pirin, din Bulgaria. S'a stabilit că avionul s'a prăbuşit, după ce s'a isbit de un vârf de munte, luând apoi foc.

Lângă sfărâmăturile avionului au fost găsite cadavrele carbonizate ale celor trei pasageri şi trei oameni din echipaj.

Opera femeilor meseriaşe franceze

D-na Lebrun, soţia preşedintelui Republicei franceze, a inaugurat de curând expoziţia femeilor meseriaşe franceze.

Franţa dispusă să facă concesii Germaniei pe chestia coloniilor?

Londra, 27 (Radio-Central). — „Evening Standard" anunţă că d. Chautemps ar avea intenţia să comunice guvernului englez, că în interesul păcii europene, Franţa e gata să facă Germaniei, alături de Anglia, concesii în chestia colonială.

Primul ministru francez va preciza însă, că Franţa nu e dispusă să lase d-lui Hitler mână liberă în Austria.

O crimă monstruoasă la Praga

Un soţ îşi omoară soţia, tae cadavrul în bucăţi şi-l preface apoi în cenuşe

Praga, 27 (Radio Central). — După îndelungate cercetări, poliţia din Praga a reuşit să desvăluie misterul dispariţiei tinerei doamne Ana Horak de 22 ani, soţia inginerului Horak.

Inginerul Horak a comunicat în ziua de 9 August poliţiei din Praga dispariţia soţiei sale. Peste câteva zile, s'a găsit pe malul râului Vetava o poşetă şi o pălărie, aparţinând d-nei Horak. Din hârtiile găsite în poşetă, s'a stabilit că d-na Horak s'a sinucis.

Părinţii ei au fost însă de părere că ea nu s'a sinucis şi au cerut continuarea anchetei, care s'a terminat, totuş, cu clasarea afacerii.

Ivindu-se însă noui bănueli contra lui Horak, acesta a fost arestat zilele trecute şi a mărturisit, în cele din urmă, că într'adevăr, el şi-a ucis soţia.

După ce a mărturisit fapta, Horak a arătat în mod amănunţit cum a comis crima, spunând că şi-a ucis soţia cu un ciocan pe când aceasta dormea, în noaptea de 6 spre 7 August. A dus apoi cadavrul în camera de baie, unde i-a sprijinit capul de deschizătura closetului şi după ce i-a tăiat arterele, a lăsat să i se scurgă sângele în closet.

A tăiat apoi cadavrul în bucăţi pe care le-a vârît în sobă, dându-le foc şi prefăcându-le în cenuşă.

Toate aceste operaţii macabre au fost desăvârşite în timp de două zile, fără ca fiorosul criminal că iasă din casă.

După aceea, Horak a luat geanta soţiei sale şi a introdus în ea un fragment dintr'o scrisoare a acesteia, în care ea se plângea de traiul nesuferit pe care-l ducea cu soţul ei şi spunea că nu mai poate să rabde situaţia nenorocită în care se află. Fragmentul din scrisoare, găsit în geantă, a făcut să se creadă, la început că într'adevăr, d-na Horak s'a sinucis.

Inginerul Horak, care avea 25 ani, era un tânăr foarte talentat şi se distinsese şi ca regisor de filme, precum şi prin cronicile sale cinematografice.

Concerte arcăşeşti în Capitală

Membrii şi membrele societăţilor arcăşeşti din vorniciile satelor Cehor şi Rosa (Bucovina), în Capitală.

Rezultatele vizitei d-lor Daranyi şi Kanya la Berlin

Un interview al d-lui Neurath

Budapesta, 27 (Rador). — Ziarul „Esti Ujsag" publică un interview pe care d. von Neurath, ministrul afacerilor străine al Germaniei, l-a acordat corespondentului din Berlin al organului maghiar.

In cursul acestui interview, d. von Neurath a subliniat sentimentele de reală amiciţie pe care poporul german le nutreşte, poporului ungar, având o largă înţelegere pentru toate suferinţele şi încercările prin cari a trecut Ungaria.

Răspunzând la întrebarea în ce fel îşi închipuie desvoltarea ulterioară a relaţiilor amicale dintre Ungaria şi Germania, d. von Neurath a declarat că toate chestiunile interesând ambele ţări vor fi totdeauna supuse unei examinări comune. Nici un acord n'a fost încheiat cu prilejul vizitei la Berlin a d-lor Daranyi şi de Kanya.

Politica celor două ţări, a adăogat d. von Neurath, este cu totul lămurită şi urmăreşte în primul rând menţinerea păcii, a unei păci având la bază salvarea intereselor vitale ale celor două ţări precum şi leala recunoaştere a necesităţilor celorlalte state.

ARMATA CHINEZĂ O REVELAŢIE...

Armata chineză, — spun toţi criticii militari — în urma ultimelor lupte date, s'a dovedit mult superioară aşteptărilor japonezilor. In fotografie se vede materialul ultramodern folosit de artileria antiaeriană chineză, — un aparat de „reperare prin sunet" a avioanelor duşmane.